RUIMTELIJKE MOTIVERING VERGISTINGSINSTALLATIE

MAATSCHAP [redacted]

[redacted]

oktober '26

Vergunninghouder	Maatschap [redacted] Staphorst [redacted] [redacted] [redacted]t [redacted] [redacted]@outlook.com [redacted]
Adviseur	[redacted] [redacted] [redacted] [redacted]
Contactpersoon	[redacted] vergunningen@ekwadraat.com
Documenteigenschappen	27 oktober 2026 Versie: 5.0 Status: definitief

Inhoud

1. Inleiding **2**

1.1. Aanleiding en doelstelling 2

1.2. Leeswijzer 2

2. Locatie en projectomschrijving **3**

2.1. Bestaande situatie 3

2.2. Projectbeschrijving 4

2.2.1. Monomestvergistingsinstallatie 4

2.2.2. Bouwtechnische gegevens 7

3. Planologisch regime **8**

4. Beleidskaders **13**

4.1. Provincie 14

4.2. Regionaal 15

4.3. Gemeentelijk 15

5. Omgevingsaspecten **17**

5.1. Milieuzonering 17

5.2. Archeologie en cultuurhistorie 18

5.3. Ecologie 19

5.3.1. Stikstofdepositie 19

5.4. Externe veiligheid 19

5.5. Geur 21

5.6. Geluid 22

5.7. Luchtkwaliteit 22

5.8. Bodem 22

5.9. Water 22

5.10. Verkeer en parkeren 22

5.11. Gezondheid 23

6. Uitvoerbaarheid **24**

6.1. Economische uitvoerbaarheid 24

6.2. Maatschappelijke uitvoerbaarheid 24

7. Conclusie **25**

Bijlagen **26**

1. Inleiding

1.1. Aanleiding en doelstelling

Maatschap [redacted] Staphorst (hierna: aanvrager) is een melkveebedrijf gevestigd aan de [redacted]2 in Staphorst. Aanvrager wil bij het bestaande bedrijf een mono-mestv[redacted]tie plaatsen voor kleinschalige duurzame energieopwekking. Door mest te vergisten wordt deze natuurlijke energiebron nuttig benut.

Het geproduceerde biogas wordt verbrand in een biogasmotor (WKK) voor de productie van elektriciteit en warmte. De geproduceerde elektriciteit wordt op het openbare net geplaatst.

Op de bij de aanvraag gevoegde plattegrondtekening is aangegeven waar de mono-mestvergistingsinstallatie, de WKK op de locatie worden geplaatst. De naopslag silo is gesitueerd buiten het bouwvlak.

Door middel van deze aanvraag beoogt de initiatiefnemer een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) te verkrijgen. Deze ruimtelijke motivering geeft een beschrijving van het voornemen, de planologische situatie en een toets aan relevante beleidskaders en een beoordeling van de omgevingsaspecten. Hieruit blijkt dat sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

1.2. Leeswijzer

In verband met het verlenen van de BOPA moet nagegaan worden of in de beoogde situatie sprake is van een evenwichtige toedeling van functies. Allereerst wordt een beschrijving gegeven van het projectgebied, de beoogde situatie en de planologische situatie. Vervolgens wordt de evenwichtige toedeling van functies uiteengezet aan de hand van beleid en op basis van wet- en regelgeving te behandelen omgevingsaspecten. In onderstaande voetnoot is een uitleg van gebruikte acroniemen en chemische notaties opgenomen.

2. Locatie en projectomschrijving

2.1. Bestaande situatie

De mono-mestvergistingsinstallatie wordt opgericht in aansluiting op het bestaande erf van het agrarische bedrijf aan de [redacted] in Staphorst. De omgeving bestaat uit landelijk gebied met veel agrarische kavels in het buitengebied ten zuiden van Meppel. Het erf van het bedrijf ligt in een lint van agrarische bebouwing. De dichtstbijzijnde (bedrijfs)woning bevindt zich op ongeveer 115 meter afstand van de te realiseren vergistingsinstallatie. Het bedrijfsperceel wordt verder omringd door agrarische percelen.

Figuur 1 Luchtfoto projectlocatie en omgeving

Figuur 2 Bestaande situatie loods met sleufsilo's

Figuur 3 Bestaande situatie: ligboxenstal met sleufsilo's

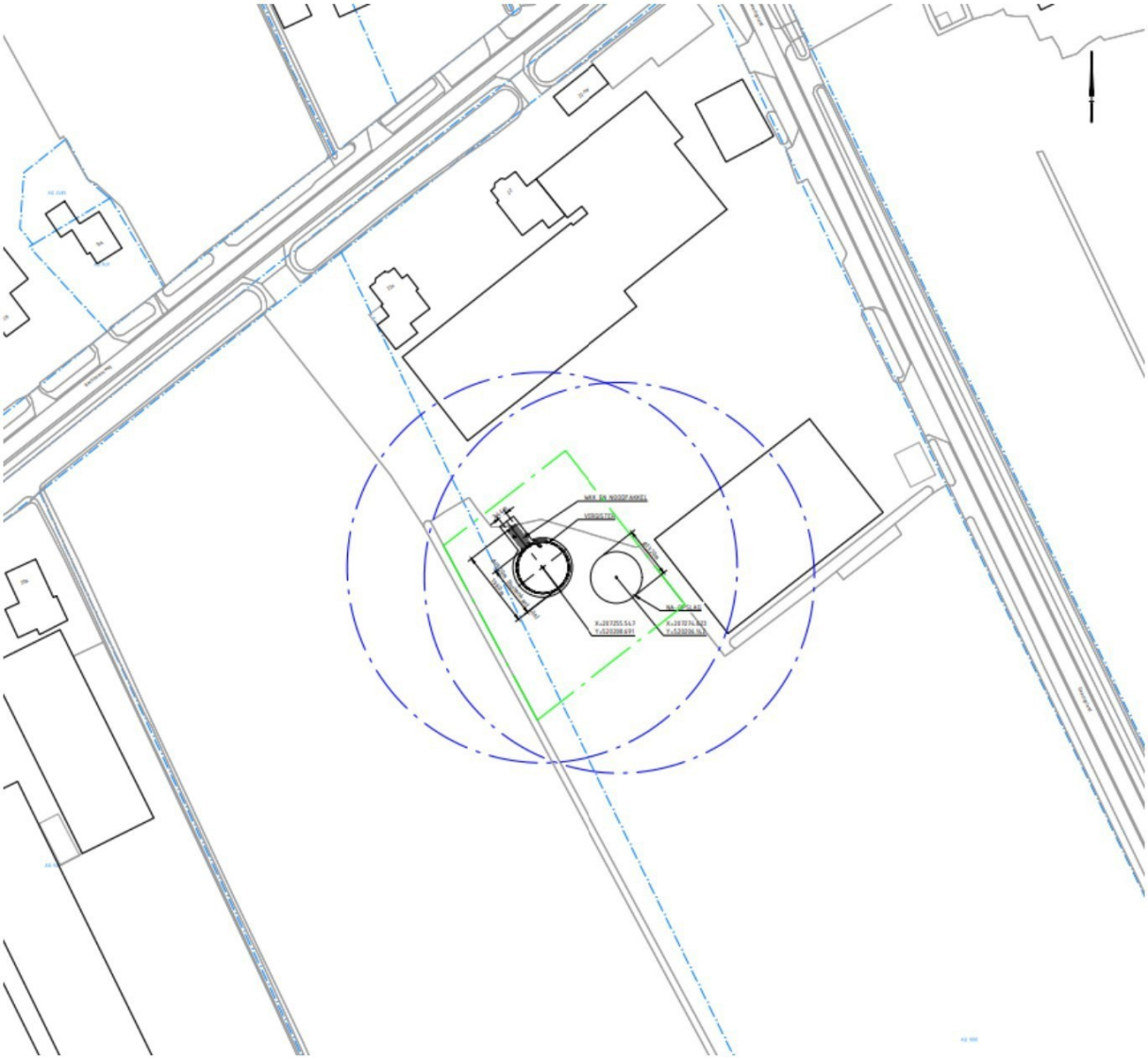
2.2. Projectbeschrijving

2.2.1. Monomestvergistingsinstallatie

Maatschap [redacted] heeft het voornemen om bij het bestaande bedrijf een monomestvergistinginstallatie te plaatsen voor kleinschalige duurzame energieopwekking. Deze installatie vergist mest, hoofdzakelijk afkomstig van het eigen bedrijf. Er worden geen coproducten toegevoegd.

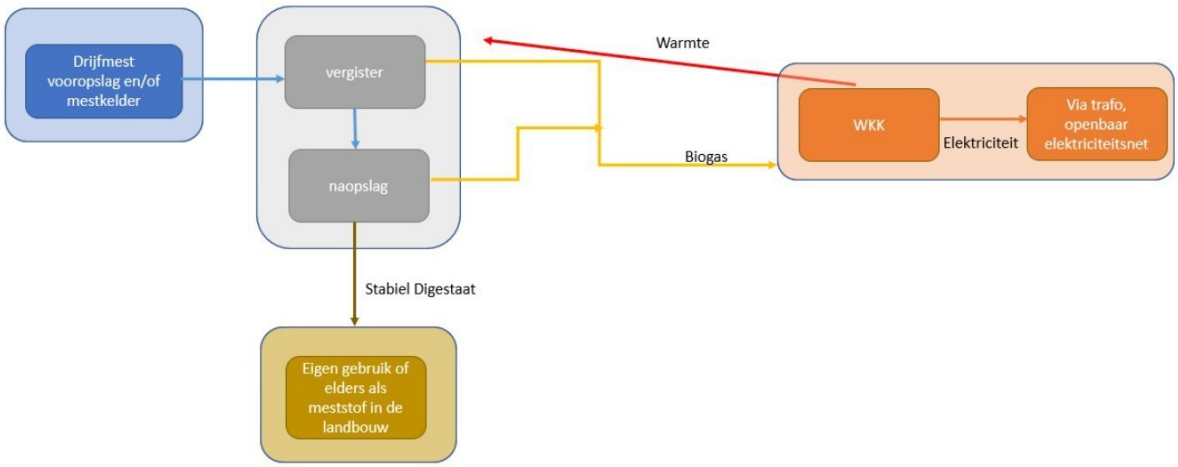
Het project bestaat uit de plaatsing en ingebruikname van een monomestvergistingsinstallatie bestaande uit een vergistingssilo, een naopslagsilo en twee WKK's in een container.

Het geproduceerde biogas wordt verwerkt in twee biogasmotoren (Warmtekrachtkoppelingen, WKK) voor de productie van elektriciteit en warmte. Dit draagt bij aan de landelijke en lokale doelen voor het verminderen van het gebruik van fossiele brandstoffen. De tekening met de locatie van de installatie is als bijlage bij deze aanvraag gevoegd en hieronder weergegeven.

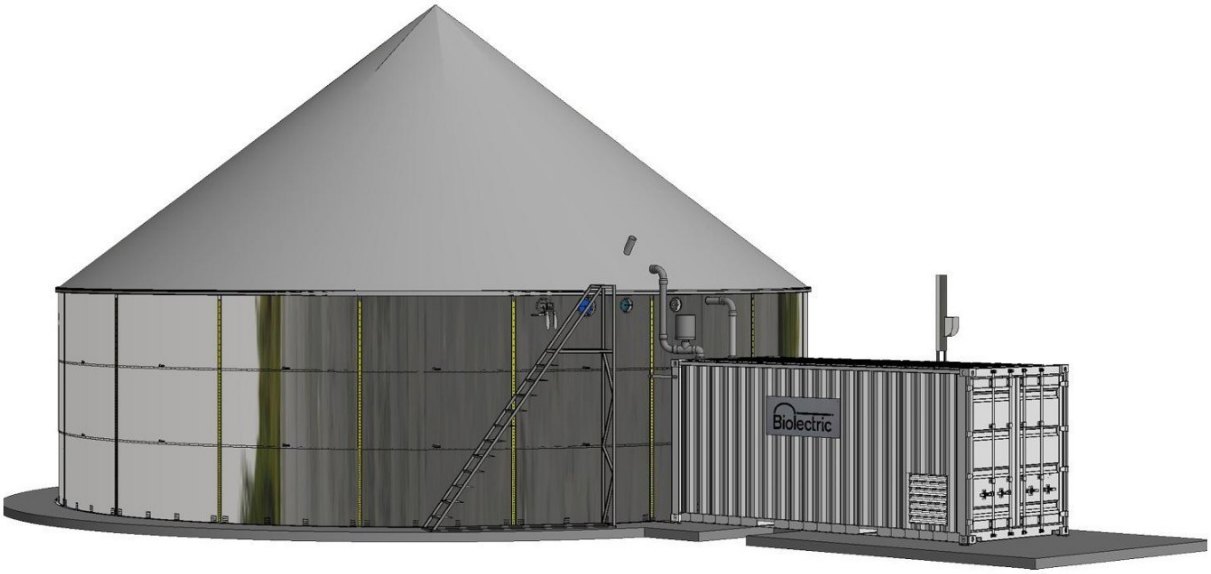
Figuur 4 plattegrond tekening beoogde situatie

Het proces bestaat uit verschillende stappen. Allereerst wordt mest vanuit de stal via een ondergrondse leiding in de vergister gebracht. In de vergister wordt de mest geroerd en op een temperatuur van circa 37 °C tot 42°C gehouden. Hierdoor komt een vergistingsproces op gang waarbij de organische stof in de mest wordt omgezet in biogas. Het geproduceerde biogas wordt opgeslagen in de gasopslag boven de vergister. Het digestaat wordt via een ondergrondse leiding naar de naopslagsilo gebracht. Hier koelt het digestaat af, en wordt overig biogas afgevangen. Het afgekoelde, stabiele digestaat kan als meststof worden uitgereden over het land. Het biogas wordt vanuit de vergister naar de biogasmotoren gebracht, waarna de geproduceerde elektriciteit op het openbare net wordt gebracht.

Figuur 5 **Flowchart monomestvergistingsinstallatie**

In onderstaande figuur 6 is een impressie weergegeven van de vergistingssilo met container waarin in de WKK staat.

Figuur 6 Impressie vergistingssilo met container voor de WKK

2.2.2. Bouwtechnische gegevens

Capaciteit mono mestvergistingsinstallatie (invoer mest)	4.000 m^3 mest per jaar, minimaal 51% mest van derden. [1)]
Afmetingen bouwvlak	1,5 ha
Bebouwd oppervlak huidig	Ca. 5.390 m^2
Mono mestvergistingssilo	Inhoud: 410 m^3, diameter 13,2 meter Wandhoogte: 3,7 meter Dakhoogte 8,7 meter Oppervlakte: 136,8 m^2
Naopslag silo	625 m^3, diameter 13,2 meter Wandhoogte: 4,40 meter Dakhoogte: 6,3 meter Oppervlakte: 121 m^2
Container met WKK	Oppervlakte: 15,6 m^2
Bestemming biogas	Warmtekrachtkoppeling 2 x 51,6 kW_{th} Elektriciteit ingevoerd in het openbare net

1) Om voorbereid te zijn op een krimp van de veestapel en toch de vergistingsinstallatie te kunnen exploiteren wordt rekening gehouden met de aanvoer van drijfmest. Dit zal maximaal 49% van de capaciteit zijn, zodat hoofdzakelijk eigen mest aan de vergistings-installatie wordt gevoerd.

3. Planologisch regime

In het omgevingsplan wordt geregeld op welke manier gronden mogen worden gebruikt en bebouwd. Door het bevoegd gezag wordt beoordeeld of het plaatsen van een vergistingsinstallatie op grond van het omgevingsplan is toegestaan. In het geval dat een project in strijd is met het omgevingsplan, kan van het omgevingsplan worden afgeweken met een omgevingsvergunning.

Op het perceel geldt het tijdelijk omgevingsplan van de gemeente Staphorst, zoals vastgesteld op 1 januari 2024. Het bestemmingsplan Buitengebied Staphorst, zoals vastgesteld op 25 juni 2013 maakt deel uit van dit tijdelijk omgevingsplan. De locatie heeft op grond hiervan de enkelbestemming 'Agrarische met waarden' (figuur 7).

Figuur 7 Uitsnede Omgevingsplan locatie

De monomestvergistingsinstallatie is niet rechtstreeks passend binnen het omgevingsplan. Het plaatsen van de installatie is in strijd is met de geldende gebruiksregels, op het volgende punt:

- Het opwekken van elektriciteit door middel van (co)vergistings is uitsluitend toegestaan voor zover de opgewekte energie wordt geproduceerd door het ter plaatste aanwezige bedrijf en tevens wordt ingezet op dit bedrijf.

Het plaatsen van de installatie is in strijd is met de geldende bouwregels op de volgende punten:

- Het bouwen van de naopslag silo buiten het bouwvlak (artikel 6.2b lid 1) en hoger dan 2 meter (artikel 6.2b lid 6).

Een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit kan worden aangevraagd om de realisatie van het project mogelijk te maken en de geproduceerde

elektriciteit in te voeren in het openbare net en een overig bouwwerk te realiseren buiten het bouwvlak hoger dan 2 meter. Het college moet beoordelen of het wenselijk en mogelijk is om de gevraagde vergunning te verlenen.

3.1. Motivering elektriciteit invoeren in het openbare net

De omvang van de vergistingsinstallatie is afgestemd op de hoeveelheid mest die beschikbaar is op het bedrijf. Hierdoor is er sprake van een omvang die op de locatie past. Door alle beschikbare mest te vergisten wordt er meer elektriciteit opgewekt dan gebruikt wordt voor het agrarische bedrijf.

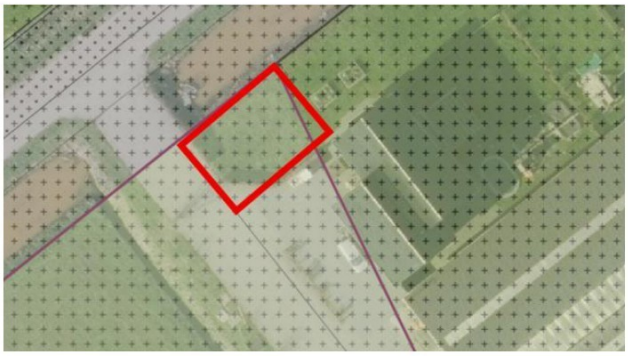
Door de opgewekte elektriciteit in te voeren in het openbare net draagt het bedrijf bij aan de verduurzaming van de gebouwde omgeving. Vergisting draagt bij aan het opvangen van methaan uit de mest, waardoor minder van dit broeikasgas in de lucht terecht komt.

3.2. Motivering situering en vorm bouwvlak wijzigen

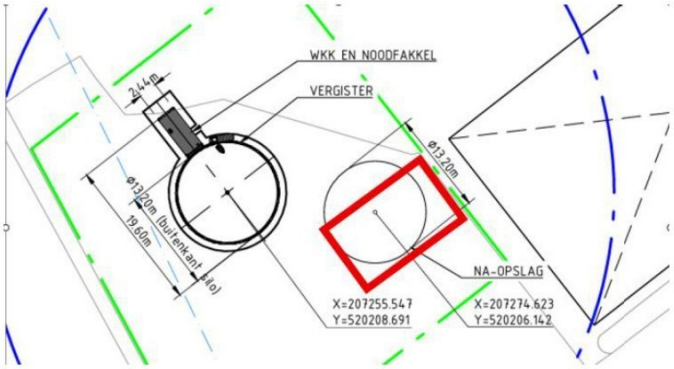
De bouw van de naopslag silo, onderdeel van de installatie ligt buiten het bouwvlak voor het agrarisch bedrijf. Door gebruik te maken van de wijzigingsbevoegdheid uit artikel 6.8a van het Omgevingsplan kan de situering en de vorm van het bouwvlak gewijzigd worden. Voor de motivering van het verplaatsen van het bouwvlak worden de gestelde voorwaarden besproken.

1. De totale oppervlakte van het bouwvlak gelijk blijft.

Motivering 1: Door 121 m^2 van het bestaande bouwvlak aan de voorzijde van het terrein te verplaatsen (figuur 8) te verplaatsen naar de locatie van de naopslag silo (figuur 9) blijft de oppervlakte van het bouwvlak gelijk.

Figuur 8 Verplaatsen bouwvlak – 121 m^2 voorzijde erf naar locatie in figuur 9.

Figuur 9 Verplaatsen bouwvlak (rood) voor realisatie naopslag – 121 m^2

2. De mest- en milieuwetgeving dit mogelijk maken.

Motivering 2: De mest- en milieuwetgeving staan het verplaatsen van het bouwvlak voor de realisatie van een naopslag silo niet in de weg.

3. De wijziging noodzakelijk is voor een doelmatige bedrijfsvoering.

Motivering 3: Voor het realiseren van een vergistingsinstallatie is het noodzakelijk naast de vergistersilo een naopslag silo te plaatsen. Dit is nodig om het digestaat te stabiliseren voordat het verder getransporteerd en/of bewerkt kan worden.

4. De bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden van de omliggende (agrarische) bedrijven niet onevenredig worden beperkt.

Motivering 4: Het realiseren van een naopslag silo als onderdeel van de beoogde vergistingsinstallatie heeft geen invloed op de omliggende (agrarische) bedrijven of percelen.

5. De gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden niet onevenredig worden geschaad.

Motivering 5: De omliggende gronden zijn bestemd voor “agrarisch met waarden – Landschap”. Door het realiseren van de vergistingsinstallatie worden deze gebruiksmogelijkheden niet beperkt.

3.3. Adviesrecht gemeenteraad

Op 17 januari 2023 en 12 december 2023 is door de gemeenteraad een lijst met gevallen vastgelegd waarin de gemeenteraad een advies wenst te geven voor het verlenen van een omgevingsvergunning. In de lijst van 17 januari 2023 wordt een algemene uitzondering gemaakt voor activiteiten die onder de wabo onder en “kruimelgeval” vielen op grond van artikel 2.12 lid 1 onder a, sub 2. Voor deze “kruimelgevallen” mag het college deze aanvragen behandelen en is geen advies van de gemeenteraad benodigd. In figuur 10 is deze bepaling opgenomen.

c. over activiteiten die op basis van de huidige regelgeving door het college als kruimelgeval kunnen worden vergund op grond van art 2.12, lid 1 onder a, sub 2°Wabo. Het gaat hierbij om de zogenaamde kruimelgevallen die in Bijlage II, artikel 4 Besluit omgevingsrecht (Bor) zijn opgenomen.

Motivering: Deze lijst van kruimelgevallen vervalt onder de nieuwe Omgevingswet. Nu mag het college deze categorie aanvragen behandelen. Er is geen reden om voor dergelijke plannen nu een wijziging in de bevoegdheidsverdeling aan te brengen.

Figuur 10 Uitsnede besluit gemeenteraad 17 januari 2023 - adviesrecht

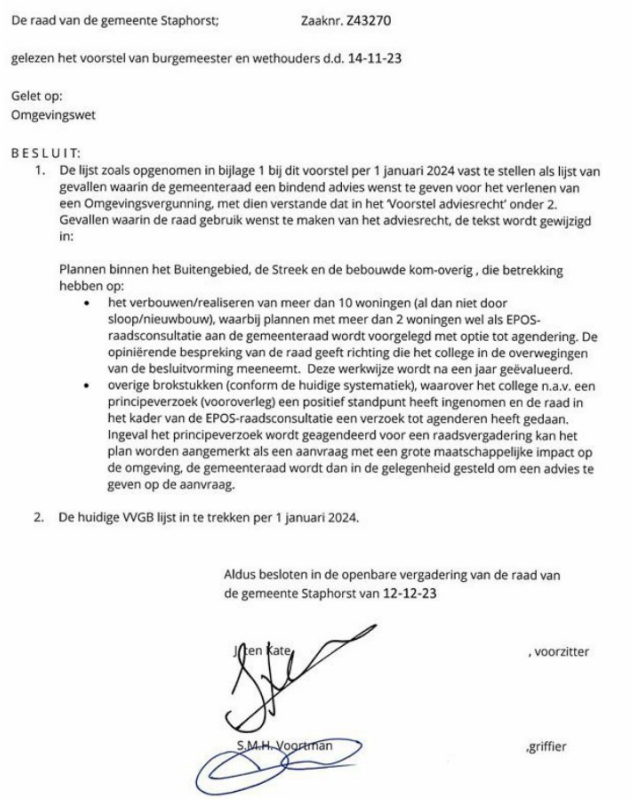
Deze kruimelgevallen waren opgenomen in Bijlage II, artikel 4 van het voormalige Besluit omgevingsrecht (Bor). Artikel 4 luidt als volgt:

Voor verlening van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de wet waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van de wet van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken, komen in aanmerking:

> *[Lid 7] een installatie bij een agrarisch bedrijf waarmee duurzame energie wordt geproduceerd door het bewerken van uitwerpselen van dieren tot krachtens artikel 5, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet aangewezen eindproducten van een krachtens dat artikellid omschreven bewerkingsprocedé dat ziet op het vergisten van ten minste 50 gewichtsprocenten uitwerpselen van dieren met in de omschrijving van dat procedé genoemde nevenbestanddelen*

De beoogde installatie vergist enkel dierlijke mest. Daarnaast bestaat het eindproduct uit een meststof zoals bedoeld in artikel 5, tweede lid van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet. Hiermee is aan de voorwaarden voor het toepassen van de kruimelregeling voldaan.

In de vastgestelde lijst van 12 december 2023 is de tekst waarin de raad wenst gebruik te maken van het adviesrecht aangepast. Zie figuur 11.

De raad van de gemeente Staphorst; Zaaknr. Z43270

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 14-11-23

Gelet op:
Omgevingswet

BESLUIT:

1. De lijst zoals opgenomen in bijlage 1 bij dit voorstel per 1 januari 2024 vast te stellen als lijst van gevallen waarin de gemeenteraad een bindend advies wenst te geven voor het verlenen van een Omgevingsvergunning, met dien verstande dat in het 'Voorstel adviesrecht' onder 2. Gevallen waarin de raad gebruik wenst te maken van het adviesrecht, de tekst wordt gewijzigd in:

   Plannen binnen het Buitengebied, de Streek en de bebouwde kom-overig , die betrekking hebben op:
   - het verbouwen/realiseren van meer dan 10 woningen (al dan niet door sloop/nieuwbouw), waarbij plannen met meer dan 2 woningen wel als EPOS-raadsconsultatie aan de gemeenteraad wordt voorgelegd met optie tot agendering. De opiniërende bespreking van de raad geeft richting die het college in de overwegingen van de besluitvorming meeneemt. Deze werkwijze wordt na een jaar geëvalueerd.
   - overige brokstukken (conform de huidige systematiek), waarover het college n.a.v. een principeverzoek (vooroverleg) een positief standpunt heeft ingenomen en de raad in het kader van de EPOS-raadsconsultatie een verzoek tot agenderen heeft gedaan. Ingeval het principeverzoek wordt geagendeerd voor een raadsvergadering kan het plan worden aangemerkt als een aanvraag met een grote maatschappelijke impact op de omgeving, de gemeenteraad wordt dan in de gelegenheid gesteld om een advies te geven op de aanvraag.

2. De huidige VVGB lijst in te trekken per 1 januari 2024.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Staphorst van 12-12-23

[redacted] , voorzitter

S.M.H. Voortman ,griffier

Figuur 11 Raadsbesluit 12 december 2023 – adviesrecht.

In bijlage 1 behorend bij dit besluit wordt het volgende aangegeven, figuur 12:

2. Gevallen waarin de raad gebruik wenst te maken van het adviesrecht.

   Plannen binnen het Buitengebied, de Streek en de bebouwde kom-overig , die betrekking hebben op:
   - het verbouwen/realiseren van meer dan 10 woningen (al dan niet door sloop/nieuwbouw);
   - overige brokstukken (conform de huidige systematiek), waarover het college n.a.v. een principeverzoek (vooroverleg) een positief standpunt heeft ingenomen en de raad in het kader van de EPOS-raadsconsultatie een verzoek tot agenderen heeft gedaan. Ingeval het principeverzoek wordt geagendeerd voor een raadsvergadering kan het plan worden aangemerkt als een aanvraag met een grote maatschappelijke impact op de omgeving, de gemeenteraad wordt dan in de gelegenheid gesteld om een advies te geven op de aanvraag.

Figuur 12: Uitsnede Bijlage 1 behorende raadsbesluit 12 december 2023 – adviesrecht.

Het gebruik van de vergistingsinstallatie waarbij de elektriciteit niet voor eigen gebruik is, maar ingevoerd in het openbare stroomnet kan niet beoordeeld worden als een overig-brokstuk. De wijziging van eigen gebruik naar invoer in het openbare stroomnet heeft geen ruimtelijke impact ook is er geen sprake van grote maatschappelijke impact op de omgeving.

Op basis van het besluit van de gemeenteraad op 12 december 2023 is geen adviesrecht van de gemeenteraad benodigd en kan het college een besluit nemen op de Omgevings-vergunning.

In de beleidsnota Omgevingsplanactiviteiten is het volgende opgenomen:

Een installatie bij een agrarisch bedrijf waarmee duurzame energie wordt geproduceerd door het bewerken van uitwerpselen van dieren tot krachtens artikel 5, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet aangewezen eindproducten van een krachtens dat artikellid omschreven bewerkingsprocedé dat ziet op het vergisten van ten minste 50 gewichtsprocenten uitwerpselen van dieren met in de omschrijving van dat procedé genoemde nevenbestanddelen.

checklist:

a. aanvragen worden in beginsel behandeld door de Kleine Omgevingskamer;

b. indien een initiatief ten behoeve is van meerdere percelen, wordt het behandeld in de Omgevingskamer.

In de beleidsnota is een brokstuk gedefinieerd als een maatwerkverzoek dat wordt voorgelegd aan de Omgevingskamer. Initiatieven die in de Omgevingskamer worden behandeld, worden daarmee als brokstuk aangemerkt.

Deze aanvraag zou onder deze categorie kunnen worden geschaard. Dit omdat ook mest van derde wordt verwerkt en elektriciteit wordt geleverd aan het openbare net.

Op basis van deze redenatie wordt het project voor adviesrecht aan de gemeenteraad voorgelegd.

4. Beleidskaders

De noodzaak om de klimaatverandering tegen te gaan heeft wereldwijd geleid tot internationale afspraken, waarvan het Parijsakkoord uit 2015 de belangrijkste is. In dit akkoord is vastgelegd dat de mondiale temperatuurstijging ruim onder de 2°C moet blijven, met een streven naar maximaal 1,5°C. Om deze doelstelling te behalen heeft het Rijk zich gecommitteerd aan een forse reductie van de nationale CO_2-uitstoot en aan een versnelde overgang naar duurzame energiebronnen.

Binnen deze nationale energietransitie speelt de productie van duurzame elektriciteit uit biogas een duidelijke rol. Door mest te vergisten ontstaat biogas dat via een warmtekrachtkoppeling kan worden omgezet in elektriciteit. Deze vorm van energieopwekking draagt direct bij aan de vermindering van broeikasgasemissies en sluit aan bij de rijksdoelstellingen voor klimaatneutraliteit. Het Rijk stimuleert de inzet van hernieuwbare energie, waaronder elektriciteit uit biogas, als onderdeel van de nationale strategie om de afhankelijkheid van fossiele energie te verminderen en de klimaatdoelen te realiseren.

Voor het initiatief van Maatschap [redacted] betekent dit dat de realisatie van een mono-mestvergistingsinstallatie met WKK past binnen de nationale beleidslijn voor duurzame energieopwekking. De installatie draagt bij aan de reductie van emissies en aan de productie van hernieuwbare elektriciteit op agrarische bedrijven. Bij de beoordeling of het wenselijk is om af te wijken van het bestemmingsplan wordt daarom getoetst

aan de relevante rijk doelstellingen voor duurzame energieopwekking en emissiereductie, waarbij de bijdrage aan de nationale klimaatopgave een belangrijk afwegingskader vormt.

4.1. Provincie

De provincie Overijssel heeft in de Omgevingsvisie *Overijssel voor en met elkaar!* [1]haar koers vastgelegd voor de middellange en lange termijn (2035–2050). De provincie wil een aantrekkelijke, gezonde en veilige woon-, werk- en leefomgeving behouden en versterken, waarbij ruimte wordt geboden aan de grote opgaven op het gebied van klimaat en energie, landbouw en natuur, en zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik. Deze opgaven worden gebiedsgericht uitgewerkt en vragen om integrale afwegingen, waarbij de provincie inzet op "zuinig, zorgvuldig en meervoudig ruimtegebruik".

Binnen de provinciale opgave klimaat en energie zet Overijssel in op het beperken van broeikasgasemissies en het opwekken van meer duurzame energie. De provincie geeft aan dat zij wil bijdragen aan het tegengaan van klimaatverandering door "meer duurzame energie op te wekken" en door zorgvuldig om te gaan met energie en natuurlijke hulpbronnen. De mono-mestvergistingsinstallatie van Maatschap [redacted] past binnen deze provinciale koers doordat de installatie duurzame elektriciteit produceert uit biogas en daarmee bijdraagt aan de provinciale klimaat- en energiedoelen.

Daarnaast heeft de provincie een duidelijke visie op de toekomst van de landbouw. Overijssel benadrukt dat landbouw van groot belang is voor voedselzekerheid, het landschap en de leefbaarheid. Tegelijkertijd is een transitie nodig om te komen tot een betere balans tussen de draagkracht van de fysieke leefomgeving en het verdienvermogen van agrarische bedrijven. De provincie zet in op "verwevenheid tussen landbouw en natuur" en op het benutten van gebiedsspecifieke kansen. De mono-mestvergister van [redacted] sluit aan bij deze koers doordat het initiatief binnen het bestaande agrarische bedrijf wordt gerealiseerd, geen extra ruimtebeslag in het landschap vraagt en bijdraagt aan een toekomstbestendige, circulaire bedrijfsvoering.

De Omgevingsvisie benadrukt dat niet alles overal kan en dat keuzes moeten worden gemaakt op basis van de leidende principes: duurzaam omgaan met ruimte en voorraden, water en bodem sturend, voortbouwen op bestaande netwerken en het versterken van de dagelijkse stedelijke systemen. De installatie van [redacted] wordt binnen het bestaande erf gerealiseerd en past daarmee binnen het provinciale uitgangspunt van zorgvuldig ruimtegebruik.

De provincie werkt gebiedsgericht en geeft aan dat initiatieven moeten bijdragen aan de brede welvaart, waaronder ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en gezondheid. De mono-mestvergister van [redacted] draagt bij aan de provinciale doelen voor duurzame energie, sluit aan bij de agrarische structuur van het gebied en past binnen de provinciale ambitie om landbouw en klimaatopgaven te combineren.

[1] Overijssel voor en met Elkaar!

4.2. Regionaal

De gemeente Staphorst maakt onderdeel uit van de RES-regio West-Overijssel. In deze regio is in de RES 1.0 [2]afgesproken dat in 2030 jaarlijks 1,8 TWh duurzame elektriciteit op land wordt opgewekt. De RES is één van de middelen om te komen tot een energieneutrale regio in 2050. De Tussenstand zomer 2024 laat zien dat de regio voortgang boekt, maar dat versnelling noodzakelijk blijft om de doelstellingen te halen.

De RES-monitor toont dat op dit moment 53% van het regionale bod is gerealiseerd of in ontwikkeling. De groei komt vooral uit windprojecten die dankzij nieuwe provinciale programmeringsafspraken in de pijplijn zijn gekomen. De realisatie van zonne-energie stagneert door netcongestie en aangescherpt provinciaal beleid voor zon op veld. Hierdoor blijft de opgave om 1,8 TWh per jaar te realiseren uitdagend en is versnelling noodzakelijk.

Binnen de RES-regio is afgesproken te streven naar een verhouding van 60% wind en 40% zon. Deze verhouding draagt bij aan systeemefficiëntie, omdat windprojecten het elektriciteitsnet aanzienlijk minder belasten dan zonneparken. De Tussenstand laat zien dat de verhouding verschuift richting 41% wind en 59% zon, wat een stap is richting de gewenste balans.

De RES benadrukt dat duurzame energieopwekking zorgvuldig moet worden ingepast in de leefomgeving. De regio werkt met ruimtelijke inpassingsprincipes, clustering van grootschalige opwek en afstemming tussen gemeenten. De provincie heeft deze principes inmiddels geborgd in de Omgevingsverordening, waardoor de MER-plicht voor de RES vervalt. De regio werkt daarnaast gebiedsgericht en grens ontkennend samen, onder meer via het OER-programma (opwek op rijksgronden).

Voor het initiatief van Maatschap [redacted] betekent dit dat de mono-mestvergistingsinstallatie past binnen de regionale koers. De installatie draagt bij aan de productie van duurzame elektriciteit op land, sluit aan bij de regionale ambitie om de energietransitie te versnellen en belast het elektriciteitsnet minder dan zonne-energie. Omdat het initiatief binnen het bestaande agrarische erf wordt gerealiseerd en geen grootschalige ruimtelijke ingreep vormt, past het binnen de regionale uitgangspunten voor zorgvuldig ruimtegebruik en leefomgevingskwaliteit.

4.3. Gemeentelijk

De locatie van Maatschap [redacted] ligt binnen het deelgebied Platteland van de Omgevingsvisie Staphorst.[3] Dit gebied wordt gekenmerkt door landbouw en landschap en is het gebied waar meerdere gemeentelijke ambities samenkomen op het gebied van landbouw, energie, woningbouw, infrastructuur en recreatie. De gemeente beschrijft dat het platteland primair een agrarisch gebied is, waarbij de landbouw de dragende functie vormt. Boeren spelen volgens de gemeente een belangrijke rol in het bijdragen aan

[2] 5-5-Regionale-Energie-Strategie-RES-Tussenrapportage.pdf

[redacted] 7951KW Staphorst - Regels op de kaart - Omgevingsloket

maatschappelijke opgaven, en de gemeente wil deze rol actief ondersteunen. Dit vormt het vertrekpunt van het coöperatief plan Staphorst, dat leidend is voor het toekomstbestendig houden van het buitengebied.

De gemeente verwijst naar landelijke en provinciale ontwikkelingen rondom het veenweidegebied, waaronder het ontwerp-Nota Ruimte en het rapport *Bouwstenen voor veenweidestrategie 2.0*. Hieruit blijkt dat bodemdaling en veenoxidatie aandacht vragen, maar de gemeente benadrukt dat de agrarische sector in het veenweidegebied behouden moet blijven. Omdat het veenpakket in delen van Staphorst dun is, vindt de gemeente het niet logisch om verstrekkende maatregelen op te leggen. De gemeente kiest voor een gebiedsgerichte aanpak waarbij agrariërs betrokken worden en waarbij maatwerk mogelijk is, afhankelijk van bodem, watersysteem en gebiedsbehoefte.

Binnen de prioritering voor het deelgebied Platteland geeft de gemeente aan dat de volgende thema's leidend zijn:

a. Landbouw – ruimte voor toekomstbestendige landbouw en aanverwante functies.

b. Wonen – woningbouw nabij de kernen.

c. Toerisme en recreatie – ruimte voor fietsen en wandelen in het buitengebied.

d. Energie – ruimte voor energietransitie en energie-infrastructuur.

e. Bereikbaarheid – verbeteren van infrastructuur en op- en afritten A28.

Het initiatief van [redacted] past binnen deze gemeentelijke koers. De mono-mestvergistingsinstallatie wordt gerealiseerd binnen het bestaande agrarische erf en ondersteunt de ontwikkeling naar een toekomstbestendige landbouw. De installatie draagt bij aan de energietransitie door duurzame elektriciteit op te wekken uit biogas, wat aansluit bij de gemeentelijke ambitie om ruimte te bieden aan energieopwekking en energie-infrastructuur in het buitengebied. Omdat het initiatief geen woningbouw, recreatieve functies of infrastructurele ingrepen omvat, raakt het uitsluitend de gemeentelijke prioriteit voor landbouw en energie. De installatie sluit aan bij de gemeentelijke wens om agrariers te ondersteunen in het bijdragen aan maatschappelijke opgaven en past binnen het coöperatief plan Staphorst voor een toekomstbestendig buitengebied.

5. Omgevingsaspecten

Dit hoofdstuk onderbouwt dat de voorgenomen ontwikkeling niet in strijd is met een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Dit gebeurt aan de hand van, op basis van wet- en regelgeving te behandelen, omgevingsaspecten.

5.1. Milieuzonering

De VNG-handreiking "Activiteiten en milieuzonering" is een kaderstellend instrument voor het inpassen van milieuhinderlijke activiteiten in het Omgevingsplan. Het vervangt de uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' uit 2009. Deze handreiking heeft tot doel opstellers van wijzigingen van het omgevingsplan en de vergunningverleners bij afwijking daarvan te ondersteunen bij het maken van keuzes ten aanzien van de toelaatbaarheid van activiteiten ten opzichte van elkaar en het daarbij hanteren van milieuzonering.

Hoofdstuk 10 biedt een hulpmiddel om een inschatting te maken of een bepaalde activiteit past binnen de beschikbare milieugebruiksruimte voor geluid en geur in het omgevingsplan. De volgende afwegingen spelen voor geluid (paragraaf 10.1.1) een rol:

1. Wat is de schaalgrootte van de activiteit?

Het project heeft een kleine omvang, er wordt 4000 m^3 mest vergist per jaar, hoofdzakelijk afkomstig van het eigen bedrijf. Om voorbereid te zijn op een krimp van de veestapel en toch de vergistingsinstallatie te kunnen exploiteren wordt rekening gehouden met de aanvoer van drijfmest. Dit zal maximaal 49% van de capaciteit zijn, zodat hoofdzakelijk eigen mest aan de vergistings-installatie wordt gevoerd.

2. Vinden met regelmaat geluid producerende activiteiten plaats met geopende deuren of in de buitenlucht met een kraan of shovel, dan wel laden en lossen met inzet van een heftruck met verbrandingsmotor?

Er vinden geen werkzaamheden met een kraan of shovel plaats voor de vergistingsinstallatie omdat er geen vaste mest wordt ingevoerd. Er wordt wel een warmtekrachtkoppeling (WKK) geplaatst.

3. In welke dagdelen vinden de activiteiten plaats?

De WKK is het gehele jaar in werking. De WKK wordt geplaatst op een zwevend frame met een seismische massa (betonblok) om geluid en trilling te voorkomen. Tevens wordt de wkk in een geluidsisolerende container geplaatst

4. Veroorzaken de activiteiten die worden uitgevoerd in een ruimte van een gebouw gemiddelde geluidniveaus in die ruimte van minder dan 70 dB(A) of meer dan 80 dB(A)?

Op basis van intentiemetingen bedraagt het geluidsvermogensniveau van de volledige biogasinstallatie (met beide WKK-units in werking) 73,4 dB(A).

5. Zijn dakinstallaties op bedrijfsbebouwing aanwezig van enige omvang?

De warmte van de WKK wordt hergebruikt voor de vergistingsinstallatie. Een kleinschalige koelinstallatie is geplaatst. Deze koelt het wanneer meer warmte wordt geproduceerd dan nodig is.

6. Aandachtspunt parkeren en komen en gaan van bezoekers

Deze kleine vergistingsinstallatie heeft geen verkeersaantrekkende werking voor bezoekers of de aanvoer van mest. Onderhoudswerkzaamheden worden in de dagperiode uitgevoerd. Verkeersbewegingen zullen hierdoor niet tot hinder leiden.

De volgende afwegingen spelen voor geur (paragraaf 10.2.1) een rol:

7. Is er sprake van (regelmatige) handelingen en/of processen met (mogelijk) geuremissie in of naar de open lucht?

Vergisting is een gesloten proces waarbij, tijdens normale bedrijfsvoering geen geuremissie vrijkomt. Drijfmest wordt in de vergistingsinstallatie gepompt met dichte leidingen. Hierdoor komt er geen extra geur vrij dan bij een agrarisch bedrijf hoort.

8. Als sprake is van geuremissie, zijn wettelijke kaders inzake geur van toepassing?

In het Besluit activiteiten Leefomgeving zijn rijksregels opgenomen met het oog op het waarborgen van de veiligheid en het voorkomen van emissies in de lucht (artikel 4.871). Deze voorschriften dragen ook bij aan het beperken van geuremissie.

9. Wat is de geursterkte? En wat is de geurbeleving?

De geur die vrijkomt tijdens normale bedrijfsvoering is vergelijkbaar met de geur van een agrarisch bedrijf.

10. Wat is de omvang van de handelingen of processen met geuremissie?

Het gaat om een kleinschalige installatie die inpasbaar is in het buitengebied.

De dichtstbijzijnde (bedrijfs)woning bevindt zich op ongeveer 115 meter afstand van de te realiseren vergistingsinstallatie. Het bedrijfsperceel wordt verder omringd door agrarische percelen. Gezien de overwegingen voor geluid en geur past een kleinschalige vergistingsinstallatie in deze omgeving zonder hinder te veroorzaken.

5.2. Archeologie en cultuurhistorie

Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast. In het omgevingsplan zijn de gronden aangewezen als Waarde- Archeologie 5". Op deze gronden mag niet gebouwd worden waarbij dieper dan 40 cm beneden maaiveld wordt geroerd. Hiervan kan met een Omgevingsvergunning afgeweken worden. Een archeologisch onderzoek is onderdeel van deze aanvraag.

De vergistersilo wordt geplaatst op een betonplaat van 0,15 meter dikte. De naopslagsilo wordt ter plaatse gestort. De onderkant vloer zal liggen op 0,75 meter onder maaiveld.

Het huidige maaiveld van de beoogde locatie ligt ca. 0,5 meter lager dan de straat. Voor de bouw van de vergistingsinstallatie zal de grond opgehoogd moeten worden. Voor de bouw van de vergistingsinstallatie zal hierdoor niet dieper dan 40 cm geroerd worden in het bestaande maaiveld. Om deze reden is geen archeologisch onderzoek nodig.

5.3. Ecologie

De locatie van de installatie ligt op ca. 2 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, de Wieden en op ca. 3 kilomater van Olde Maten en Veerslootslanden. Ook ligt het niet in de directe nabijheid van het Natuurnetwerk Nederland (NNN); deze afstand is ca. 900 meter. Het is, gezien de aard en omvang van de ontwikkeling, niet aannemelijk dat de plaatsing van de installatie zal resulteren in een negatief effect op deze natuurgebieden.

Het perceel is in agrarisch gebruik (bestaande erf), er bevinden zich geen bosschages, houtopstanden of ander opgaand groen. De kans op aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten is hierdoor uitermate gering. Ecologisch onderzoek kan daarom achterwege worden gelaten.

5.3.1. Stikstofdepositie

Voor het beoogde project is een AERIUS-berekening uitgevoerd voor zowel de bouw- als gebruiksfase. Deze berekeningen, inclusief een voortoets, zijn als separate bijlage bij de aanvraag gevoegd.

Uit de berekeningen blijkt dat de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden voor het project mono mestvergisting, gebruiks- en bouwfase minder dan 0,00 is. Dit betekent dat significante negatieve gevolgen van het project met zekerheid kunnen worden uitgesloten. Het voorgenomen project staat het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van Natura-2000 gebieden niet in de weg.

5.4. Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving als gevolg van gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen. Bij het beoordelen van een vergunningsaanvraag wordt meegewogen welke veiligheidsrisico's Her zijn.

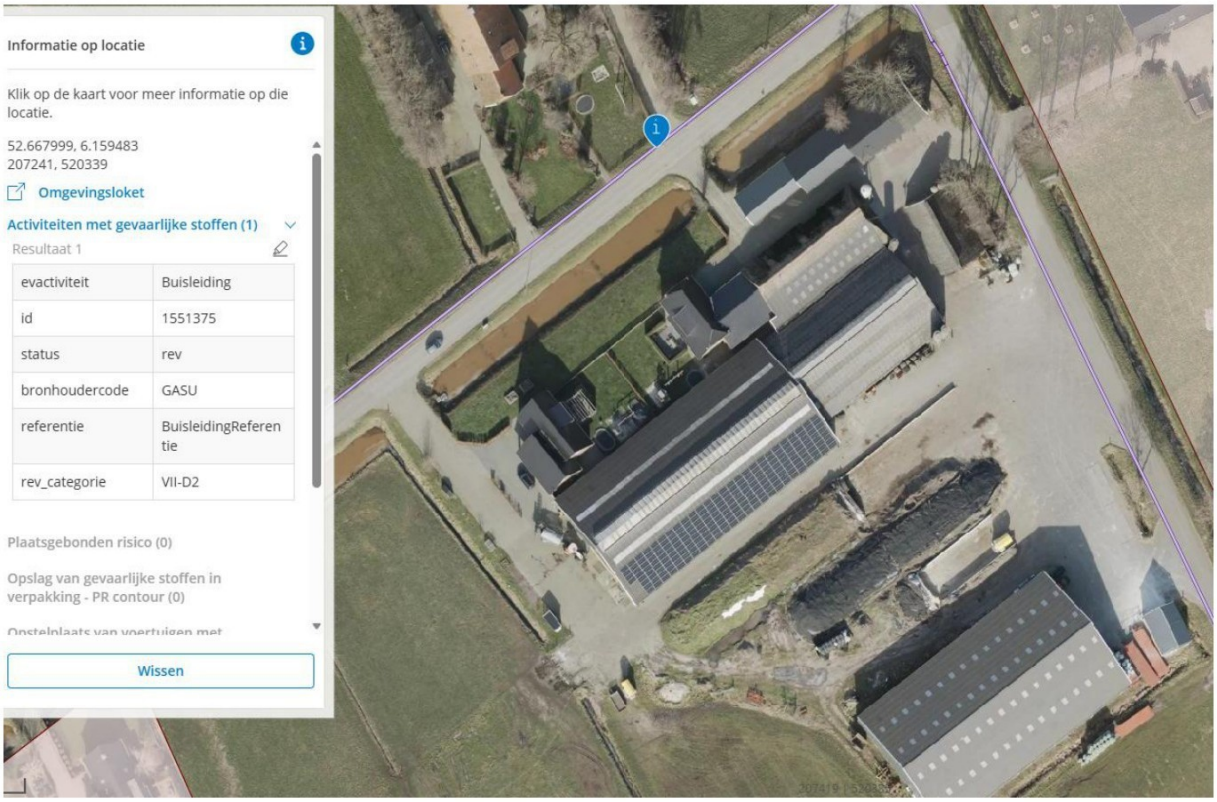
Binnen het bedrijf wordt biogas opgeslagen in de biogasdaken van de vergistingsinstallatie. Het dichtstbijzijnde kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten buiten het bedrijf betreft de woning aan de [redacted] Deze woning is gelegen op een afstand van ca. 115 meter (figuur 13). De woningen aan de [redacted] zijn gelegen op ca. 120 meter.

Figuur 13 afstand tot gevoelige functie

De dichtstbijzijnde woning ligt buiten de persoonsgebonden risicocontour (PR 10^{-6} contour) van 50 meter uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal, artikel 4.866). De risicocontour is aangeven op de tekening in Bijlage 1 en figuur 4. Hiermee wordt voldaan aan de afstandsnormen.

Op de Atlas Leefomgeving is op de risicokaart zichtbaar welke risicovolle situaties zich in de omgeving bevinden. In Figuur 14 is deze risicokaart te zien. Uit deze gegevens blijkt dat langs de openbare weg nabij de locatie een buisleiding van de gasunie aanwezig is. Deze buisleiding heeft geen invloed op de installatie.

Figuur 14 Uitsnede Atlas leefomgeving

Op grond van voorgaande beoordeling moet geconcludeerd worden dat realisatie en exploitatie van de vergister niet leidt tot een onaanvaardbaar risico.

5.5. Geur

Geur kan hinder en gezondheidschade veroorzaken. Het aspect geur wordt meegenomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, om na te gaan of sprake is (en blijft) van een evenwichtige toedeling van functies.

In de paragraaf milieuzonering is op basis van afwegingen uit VNG-handreiking "Activiteiten en milieuzonering voldoende aannemelijk dat als gevolg van de exploitatie van de installatie geen onaanvaardbare geuremissie te verwachten valt. Voor het project is geen geuonderzoek uitgevoerd.

De monomestvergistingsinstallatie is een gesloten systeem en werkt volledig automatisch. Mest wordt via gesloten leidingen in de monomestvergistingsinstallatie gepompt. Digestaat wordt ook via gesloten leidingen uit de monomestvergistingsinstallatie gepompt. De emissie van biogas is beperkt vanuit economisch oogpunt. Om deze redenen is van de monomestvergistingsinstallatie geen geuremissie te verwachten. De vergistingssilo en naopslagsilo worden op voldoende afstand van woningen van derden geplaatst. Oprichting van de installatie zal niet leiden tot geurhinder voor de omgeving.

5.6. Geluid

In hoofdstuk 7 van het het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) staan regels om geluidhinder bij bouw- en sloopwerkzaamheden te voorkomen. Onder andere is bepaald dat werkzaamheden (behoudens ontheffing) uitsluitend mogen plaatsvinden op werkdagen en op zaterdag tussen 7:00 en 19:00 uur. Daarbij mogen de genoemde dagwaarden en blootstellingsduur niet worden overschreden. De monomestvergistingsinstallatie is geen complex bouwwerk, kent een beperkte bouwtijd en realisatie kan overdag plaatsvinden. Tijdens de realisatiefase valt derhalve geen overtreding van de geluidsnormen in het Bbl te verwachten.

In de paragraaf milieuzonering is op basis van afwegingen uit VNG-handreiking "Activiteiten en milieuzonering voldoende aannemelijk dat als gevolg van de exploitatie van de installatie geen onaanvaardbare geluidsemissie te verwachten valt. Voor het project is geen akoestisch onderzoek uitgevoerd. De locatie van het initiatief bevindt zich in het buitengebied.

5.7. Luchtkwaliteit

De plaatsing van de monomestvergistingsinstallatie draagt niet in betekenende mate (NIBM) bij aan luchtverontreiniging. Dat betekent dat de bijdrage van het project onder de 3% van de jaargemiddelde grenswaarde aan concentraties fijnstof en stikstofdioxide blijft. Om deze redenen is er geen aanvullende toetsing aan de grenswaarden luchtkwaliteit nodig.

5.8. Bodem

De mono-mestvergister is geen bouwwerk waarin mensen verblijven, er is geen sprake van een gevoelige functie. Onderzoek naar de bodemgesteldheid is om die reden niet uitgevoerd. Er zijn geen gezondheidsrisico's of te verwachten hoge kosten voor sanering die in de weg kunnen staan aan uitvoering van het project.

5.9. Water

In het vergistingsproces komt geen afvalwater vrij. Er zal derhalve geen water op het riool of oppervlaktewater geloosd worden. Voor het project worden geen sloten gedempt of oppervlaktewater gegraven.

De bouw van het project zal resulteren in een toename van oppervlakteverharding, met een oppervlakte van ca. 258 m^2. Een wateradvies is bij Waterschap Drents Overijsselse Delta aangevraagd.

5.10. Verkeer en parkeren

In de monomestvergistingsinstallatie wordt mest van het eigen bedrijf gebruikt. Dit wordt met buizen ingevoerd vanuit de stal. Er vinden geen veranderingen in de parkeersituatie plaats.

5.11. Gezondheid

Eén van de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet is het bevorderen van een gezonde fysieke leefomgeving. Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat er geen sprake is van overlast door geur of geluid, of vervuiling van bijvoorbeeld de luchtkwaliteit. Het aspect gezondheid staat niet aan deze ontwikkeling in de weg.

6. Uitvoerbaarheid

6.1. Economische uitvoerbaarheid

De initiatiefnemer draagt zorg voor de financiering van het project. Er zijn geen gemeenschapsgelden mee gemoeid. De legesgelden voorzien in de kosten voor planologische begeleiding.

6.2. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Om de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het project te bevorderen, is er afstemming geweest met de omliggende buren om hen te informeren over de plannen en eventuele zorgen of vragen te bespreken.

7. Conclusie

Uit voorgaande beoordeling blijkt dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties bij de ontwikkeling van dit initiatief. De omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit kan verleend worden.

Bijlagen

Bijlage 1 – Plattegrondtekening

Bijlage 2 – Aerius projectberekening

Bijlage 3 - Aanzichttekening vergistingssilo en container

Bijlage 4 – Aanzichttekening naopslagsilo

Bijlage 5 – Landschapelijke inpassing